

Til NOKUT

Deres ref. 18/06854-3

Kopi til Klagenemda for vedtak fattet av NOKUT - fagskoleutdanning

Fra Astrologiskolen Herkules AS

v/Gisle Henden

Hospitsveien 1C, 0789 Oslo

Oslo, 9.10.18

KLAGE PÅ VEDTAK OM AVVISNING AV SØKNADER OM AKKREDITERING AV GRUNNSTUDIET OG PROFESJONSTUDIET DEL I OG II VED ASTROLOGISKOLEN HERKULES.

Vi viser til sakens mer enn 350 dokumenter og vår søknad med vedlegg levert til fristen 15.09.18.

NOKUT begrunner sitt vedtak av 21.09.18 med følgende: «I søknaden innkommet til søknadsfristen 15. september 2018 kan vi ikke se at det er lagt frem noen nye opplysninger som gir grunnlag for å behandle søknaden på nytt.»

Det er etter vårt syn helt feil. I søknaden har vi lagt ved dokumentet; *Norsk Astrologisk Forening Uttalelse om Yrkesfelt*, datert 3.9.18, som gir nye og relevante opplysninger om sakens hovedansvarlige, yrkesfeltet. Vi har også lagt ved våre brev til Sivilombudsmannen som inneholder nye argumenter.

Derneft er NOKUT av den oppfatning at mangelfull utfylling av deres elektroniske søknads-skjema er grunn til å avvise søknaden. Dette strider imidlertid etter vårt syn mot Forvaltningslovens § 11.

Anførsel 1: Begrunnelsen bryter med Forvaltningsloven § 11.

NOKUT er av den oppfatning at mangelfull utfylling av deres elektroniske søknadsskjema er grunn til å avvise søknaden. Som hjemmelsgrunnlag henviser de til fagskoletilsynsforskriften og til studiekvalitetsforskriften §§ 5-1 og 5-2.

I Fvl. § 11 heter det imidlertid at hvis en henvendelse til et forvaltningsorgan inneholder feil, misforståelser, unøyaktigheter eller andre mangler som avsenderen bør rette, **skal NOKUT om nødvendig** gi beskjed om dette. Organet bør samtidig gi frist til å rette opp mangelen før vedtak fattes. Vi har ikke fått slik nødvendig beskjed eller frist. Forvaltningsloven har høyere rang enn de veiledninger og forskrifter NOKUT legger til grunn for sitt vedtak. Her henviser vi i rettferdighetens navn også til de mange feil NOKUT har begått, beskrevet i vår klage datert 5.10.17, side 11-19. Vedlagt.

I sitt vedtak datert 15.09.17 skriver NOKUT på side 28: «I NOKUTs styres vurdering har arbeidsmulighetene for de uteksaminerte studentene, og i hvilken grad utdanningene kan sies å være yrkesrettet veid tungt.» Det fremgår av vedtaket at hvis NOKUT hadde vurdert yrkesfeltet annerledes «ville tilbyder fått tilsagn om godkjenning i dette tilfellet.»

Det betyr at med ett unntak, er alle krav godkjent. Samtlige dokument lov og forskrift krever at vi leverer, er godkjent av NOKUT. Alminnelige forvaltningsrettslige prinsipper tilsier at organet tar hensyn til enkelhet i saksbehandlingen. Vi kan derfor ikke se at det er en vesentlig feil, eller tilstrekkelig grunn til å avvise søknaden, når vi i det elektroniske skjemaet henviser til godkjente dokument og spesifikke avsnitt i disse. Etter snart seks års saksbehandling og utarbeidelse av 350 dokument i sakens anledning er det ikke urimelig å forvente at NOKUT kjenner saken. Henvisning til allerede godkjente dokument kan derfor ikke være til vesentlig hinder for NOKUT sitt arbeid og forståelse.

Vi har i årenes løp fylt ut tusenvis av felt i NOKUT sine mange versjoner av sitt elektroniske søknadsskjema. Disse omfattende revideringer av skjemaet er gjort nettopp fordi det ikke fungerer godt nok. Det er fortsatt ikke tilpasset grafikk og de mange tabeller NOKUT finner helt avgjørende for å kunne vurdere en søknad. Det er derfor tvingende nødvendig å henvise til vedlagte dokumenter. I flere av feltene etterlyses informasjon som krever kontekst og utfyllende informasjon, slik at leseren ikke skal sitte igjen med feil og fragmentert forståelse. Igjen er dette et hensyn som tilsier at vi må kunne henvise til vedlagte dokument og eller avsnitt i dette. Brukergrensesnittet er også lite gjennomtenkt når man i flere av feltene skal fylle ut all den informasjon som ligger nettopp i det vedlegg som skal følge boksen/feltet. Databasen som ligger til grunn husker ikke godkjent dokumentasjon levert i forrige runde. Disse mange kritikkverdige forhold innrømmes av NOKUT sine IT ansvarlige og understrekes av det faktum at NOKUT i en lengre periode helt valgte bort sitt elektroniske skjema. Det var en god ide fordi det i hovedsak representerer dobbeltarbeid og enda mer tungrodd byråkrati.

Påstand: Vi anfører at begrunnelsen og vedtaket er ugyldig, jf. Lex superior og Fvl. § 11 og § 41.

Anførsel 2: Begrunnelsen bryter med Forvaltningslovens § 17 § 25 og § 41.

Forvaltningslovens § 17 krever at NOKUT skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak fattes. Vi anfører at det ikke er tilfellet her. Forvaltningslovens § 25 stiller tre minimumskrav til begrunnelsen, hvor alle må oppfylles for at vedtaket skal være gyldig. Vi kan ikke se at begrunnelsen gitt av NOKUT tilfredsstillende noen av disse tre krav. Begrunnelsen skal vise til de regler og faktiske forhold vedtaket bygger på. De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør (skal) nevnes.

I NOKUT sitt vedtak datert 21.09.18, fastholdes begrunnelsen fra vedtaket datert 15.09.17 med ref. 16/00866-26 hvor det fremgår at **yrkesfeltet** er det sentrale punkt i deres begrunnelse for vedtaket:

«NOKUTs styres vurdering er at utdanningene Astrologiskolen Herkules søker godkjenning for som fagskoleutdanninger, ikke oppfyller kravet til samarbeid med yrkesfeltet i fagskoletilsynsforskriften. Implisitt i kravet ligger en forventning om at det skal eksistere et yrkesfelt for ferdigutdannede fagskolekandidater. I tidligere vurderinger av andre fagskoleutdanninger, har sakkyndige knyttet vurderingene sine til at utdanningene bør:

- *kunne representere et yrkesfelt i form av en infrastruktur med potensielle arbeidsplasser i Norge*
- *bygge på et etablert og anerkjent fagområde og yrkesfelt i Norge*
- *I tillegg er utdanningene blitt vurdert ut fra forutsetningen om at de bygger på et kunnskapsgrunnlag som er i tråd med alminnelig aksepterte normer for faglighet og saklighet i en norsk kontekst.*

Utdanningene ved Astrologiskolen Herkules kan ikke sies å innfri noen av disse tre forventningene. NOKUT har aldri tidligere godkjent utdanninger som tilfredsstillende mindre enn to av de ovennevnte forventningene, og det finnes ikke noen godkjente fagskoleutdanninger som er svake på alle de tre punktene. I NOKUTs styres vurdering har arbeidsmulighetene for de uteksaminerte studentene, og i hvilken grad utdanningene kan sies å være yrkesrettet veid tungt.»

I NOKUT sitt følgebrev til Klagenemda datert 2.2.18 med ref. 16/00866-37, som de for øvrig brukte hele 4 måneder på å utarbeide, heter det på side 1: «Ettersom den aktuelle saken reiste et prinsipielt spørsmål om hva som kan sies å være «yrkesrelevant» i fagskole-sammenheng, valgte direktøren å løfte saken til NOKUTs styre.» På side 3 vektlegger NOKUT at deres innskrenkende tolkning av fagskoletilsynsforskriften § 3-1 (2) «finner støtte i Ot.prp. nr. 39 (2006–2007) hvor det står at tilbud om fagskoleutdanning skal *primært være styrt av arbeidslivets etterspørsel etter kapasitet og kompetanse.*»

I Klagenemda sitt vedtak datert 20.03.18 med ref. 18/01062-7 heter det: «I Ot. prp. nr. 39 (2006-2007) gis det uttrykk for at «fagskoleutdanning skal *primært være styrt av arbeidslivets etterspørsel etter kapasitet og kompetanse.*» Klagenemda mener at selv om den siste uttalelsen ikke er hentet fra en forskrift, så er den et klart styringssignal med hensyn til hva som skal være relevante kriterier ved vurdering av undervisningstilbud.» «Klagenemda mener det må ligge innenfor den kompetanse NOKUT har, som det offentlige organ som forvalter forskriften, å vektlegge uttalelsen fra Ot. Prp. nr. 39 som veiledende for hvilke krav som skal stilles til en tilbyder av utdanning.»

I den vedlagte uttalelsen om **yrkesfeltet** fra Norsk Astrologisk Forening (NAF) datert 3.9.18, heter det:

«Astrologi som profesjon og yrke har en iboende karakter som tilsier at den private konsultasjon med horoskop-tolkning i all hovedsak er den naturlige og foretrukne arbeidsform. Vi har levd godt med dette i flere tusen år. Selvstendig næring er derfor regelen snarere enn unntaket, slik det også er for mange andre kunstnere og yrkesutøvere. Faste arbeidsplasser er med andre ord ikke nevneverdig relevant for vårt fag. Når det er sagt så har astrologer gjennom mange tiår også hatt større og mindre engasjement i ukepressen og media med sin ukebladastrologi. Noen utgir også bøker og tidsskrift.»

*«På lik linje med enkelte kunstnere som har sine gallerier, så har vi de siste 25 år sett en oppblomstring av ca. 30 alternativ messer rundt i Norge hvert år. På slike moderne markeds plasser kan astrologer vise frem og tilby sine tjenester og kompetanse. Etter at ulike teknologiske nyvinninger som video-overføring bransjeportaler, egen hjemmeside og Facebook ble allemannseie så har astrologen også tilgang til denne type **velfungerende elektronisk infrastruktur**. Den er minst like effektiv som messer og gallerier. På denne måten kan man nå tusenvis av potensielle klienter og sågar betjene klienten over nett, hvilket flere og flere yrkesgrupper gjør. Søkeordet astrology på google.com har for eksempel mer enn **133 millioner treff**.» (Våre uthevelser.)*

Her fremgår det at moderne elektronisk infrastruktur utspiller gammeldagse måter å tilby produkter og tjenester på. Det er en kjent sak at nettbutikkene i stor grad er årsaken til at ordinære butikker møter hard konkurranse. I USA er resultatet at mange store kjøpesenter nå er lagt ned. Et eksempel er svært illustrerende og det er www.amazon.com som på kort tid er blitt verdens 3. mest verdifulle selskap. Vil NOKUT kreve gammeldags infrastruktur med fysiske butikker for å godkjenne en fagskole relatert til en bestemt type produkt eller tjeneste solgt over nett? Norsk Astrologisk Forening ble stiftet i **1980** og de skriver videre:

*«Vårt inntrykk og beregning av dagens omtrentlige antall av hel- eller deltidspraktiserende astrologer i Norge antas å kunne være et sted **oppunder 300**. Dette er basert på erfaring og kjennskap til astrologifagets skolering og kursing fra tidlig 80 tall og opp til i dag. I tillegg til foreningens registrerte astrologer er det mange selvstendige ikke-registrerte praktiserende astrologer fordelt jevnt utover landet som har sin praksis og virksomhet. Vi leser på NOKUT sine hjemmesider at det «i **Norge eksisterer kun enkeltoppdrag for noen veldig få astrologer, og disse kan ikke sies å utgjøre et yrkesfelt.**» Dette stemmer ikke med vår erfaring og database over registrerte yrkesaktive astrologer og må bero på en **alvorlig misforståelse.**» (Våre uthevelser.) NAF legger til:*

*«Astrologisk forening i Tyskland har 620 organiserte medlemmer. De anslår at det finnes **2-3 tusen** uorganiserte astrologer i Tyskland. The Astrological Association i England har 850 medlemmer. De anslår at det finnes **4-5 tusen** uorganiserte astrologer i England. Etterspørselen etter astrologens kapasitet og kompetanse og vårt yrkesfelt er dermed godt etablert i Norge og en rekke andre av våre naboland.»*

Her blir det viktig å legge til at vi i søknaden også har påpekt at NOKUT den 5.2.18 godkjente studiet ved *International Stunt Academy* i Tvedestrand. Utøveren kan her ikke forvente å finne annet enn sporadiske småjobber i Norge og må påregne arbeid i utlandet. Se sitat under. Vi finner det både diskriminerende og klart urimelig at NOKUT her godkjenner et yrkesfelt hvor det **kun eksisterer enkeltoppdrag for noen veldig få stuntmen**, når de på samme tid fastholder en identisk begrunnelse for å avvise vårt yrkesfelt. Vi hevder dette er brudd på Grunnloven § 98.

Norsk Stuntforening i Norsk Filmforbund, som naturlig nok kjenner bransjen **svært godt**, skriver 4.5.18: «Vi advarer derfor om at dette kan bli **en utdanning til arbeidsledighet, sett fra vårt faglige ståsted**. Det er **ikke behov for eller arbeid til 20 nye stuntskuespillere pr år**, slik skolen forutsetter og legger opp til. Å starte en slik utdanning er å kaste blå i øynene på unge mennesker som ønsker seg en karriere i film- og TV-bransjen.» <https://rushprint.no/2018/05/en-utdanning-til-arbeidsledighet/> Vi uteksaminerer til sammenligning i snitt **3-4 astrologer** i året slik vi har påpekt i flere av sakens dokumenter.

Fiksern AS er landets ledende leverandør av spesialeffekter. I 2003 startet daglig leder Pål Morten Hverven også Norsk Stuntgruppe, som i dag består av ni stuntutøvere. Fiksern AS har deltatt i flere filmer, men det er som regel småjobber. «Samtlige av de ni utøverne i Norsk Stuntgruppe har andre jobber ved siden av. Markedet for stunt i Norge er nok dessverre ikke så stort. I et lite land som Norge er det ikke lett å leve som stuntmann.» <https://www.side2.no/underholdning/ikke-lett-i-norge-4045520>

NOKUT og nemda er begge av den oppfatning at de kan fatte vedtak **uten sakkyndig konklusjon vedrørende yrkesfeltet**. De finner det uproblematisk at ingen av de sakkyndige har formell utdanning i astrologi og at **ingen kjenner det norske yrkesfeltet**. Dette til tross for at det norske yrkesfeltet er eneste grunn til å avvise søknaden. Det tilsier at den dokumentasjon som er fremlagt i vår søknad levert til fristen 15.09.18, om det norske yrkesfeltet, har særlig relevans. Den inneholder **enkle og ubestridelige fakta-opplysninger om yrkesfeltet**, som således skulle være lett for NOKUT og nemda å ta stilling til, uten videre sakkyndig vurdering.

Her minner vi om at NOKUT og nemda også tidligere har funnet det opportunt å fatte vedtak uten sakkyndig konklusjon. I sine vedtaksbrev høsten 2016 med ref. 16/01013-3 og 16/00567-15 ble det vedtatt at enkelte må-punkter fra nye sakkyndige skulle ha tilbakevirkende kraft og avgjørende betydning for en søknad de aldri hadde sett. Vår søknad ble således avvist uten realitetsbehandling. Søknaden og klagen ble derfor trukket med umiddelbar virkning.

Vi understreker igjen at det **ikke** ligger diskriminering av selvstendig næring eller krav til gammeldags infrastruktur i loven, i fagskoletilsynsforskriften eller Ot. prp. nr. 39 (2006-2007). Ei heller i den langt mer aktuelle Stortingsmelding 9 (2016-2017) om Fagskoleutdanning hvor det heter: «Det har hele tiden ligget som en forutsetning at ordningen med fagskoleutdanning skal være dynamisk og at utdanninger og skoler skal kunne opprettes og nedlegges etter skiftende kompetanse- og kapasitetsbehov i arbeidslivet.» Aftenposten skriver for øvrig 16.08.18 at kun 17 % av kulturarbeiderne har fast fulltidsjobb.

Påstand: NOKUT skal påse at saken er så godt opplyst som mulig og vise til de faktiske forhold vedtaket bygger på. NOKUT avviser vår søknad med den begrunnelse at det ikke er lagt frem nye opplysninger som gir grunnlag for å behandle søknaden på nytt. Det er feil. Vi har i den vedlagte uttalelsen om **yrkesfeltet** fra NAF, fremlagt ny dokumentasjon **ikke tidligere behandlet** av sakkyndige, NOKUT eller nemda. Her presenteres det faktum at det finnes *relevant, velfungerende moderne elektronisk infrastruktur, bred nasjonal og internasjonal etterspørsel etter astrologens kapasitet og kompetanse* og et *godt etablert yrkesfelt* for astrologer i Norge og en rekke av våre naboland. Gitt dette faktum kan vi ikke se at NOKUT har vist til **rettsregler** som støtter vedtaket om avvisning. Også den skjønnsmessige vurdering mangler. NOKUT kan ikke neglisjere NAF sin uttalelse om de **faktiske forhold** i vårt yrkesfelt.

I søknaden har vi også påpekt at NOKUT ved å godkjenne *International Stunt Academy* legger en annen praksis og tolkning av regelverket til grunn enn hva tilfellet er i vår sak og vedtaket av 21.09.18. Vi mener dette er brudd på Grunnloven § 98 og at det underminerer den begrunnelse NOKUT har gitt oss. Når vi påpekte at NOKUT har gjort samme feil tidligere, så var forklaringen kun at «det ikke var sikkert biopater og soneterapeuter ville fått godkjenning i dag». Den begrunnelsen har ingen støtte i rettsregler, den er vikarierende og situasjonstilpasset, og den kan ikke brukes nå etter godkjenningen av *International Stunt Academy*. Det skal være likhet for loven i Norge. Vi anfører at feilene har virket bestemmende på vedtakets innhold og at vedtaket er ugyldig jf. Forvaltningslovens § 17, 25 og 41.

Anførsel 3: Begrunnelsen bryter med Grunnlovens § 2 og § 98 samt Fvl. § 17 og 25.

I NOKUT sitt vedtak datert 21.09.18, *legges også vedtaket datert 15.09.17 til grunn*. Vi har i søknaden levert til fristen 15.09.18 vedlagt våre brev til Sivilombudsmannen. Her fremkommer nye opplysninger og argumenter NOKUT og nemda ikke tidligere har vurdert slik Fvl. § 34 krever.

Høyesterett påpeker at kravene som stilles til begrunnelsen må avpasses etter hvor inngripende vedtaket er, jf. blant annet Rt-2000-1056. NOKUT sitt vedtak og begrunnelse for å avvise astrologi som fagskole er svært inngripende i den forstand at astrologiens «**kunnskapsgrunnlag** ikke er i tråd med alminnelig aksepterte normer for faglighet og saklighet i en norsk kontekst.» Med dette går NOKUT langt i retning av å si at det ikke under noen omstendighet vil være aktuelt med godkjenning av vårt yrkesfelt.

Nettopp derfor skal NOKUT og nemda vise til **rettsregler** som støtter denne delen av begrunnelsen, slik også Fvl. § 25 og legalitetsprinsippet krever. Det har de ikke gjort. Alvoret i dette understrekes av at vi på dette punkt **ikke** har fått mulighet til **kontradiksjon** jf. Fvl. § 17.

I Prop. 44 L (2016-2017) side 7 heter det: «Innenfor høyere utdanning har utdanningsinstitusjonene, som en del av den akademiske friheten, **rett** til å utforme sitt eget faglige og verdimeslige grunnlag. Private utdanningsinstitusjoner har ofte et grunnlag for sin virksomhet basert i et alternativt pedagogisk ståsted eller et religiøst verdigrunnlag.» Vi hevder derfor at denne svært inngripende delen av begrunnelsen er brudd på Grunnloven § 2.

De sakkyndige fastslår at utdannelsen bygger på et kunnskapsgrunnlag som tilfredsstillende alle de normer for faglighet og saklighet som skal anvendes i denne sak, slik de er klart definert i Nasjonalt kvalifikasjons-rammeverk, lov og forskrift. Se f.eks. NOKUT sitt vedtak av 15.12.15 s. 10, hvor det heter:

«3.3.1 Sakkyndiges vurdering: Læringsutbyttet for grunnstudiet omfatter stort sett hele det omfang av kunnskaper og ferdigheter som i dag anvendes av flertallet av profesjonelle utøvere av vestlig astrologi og som potensielle klienter dermed kan antas å forvente av en astrolog. Læringsutbyttet må dermed sies være relevant for yrkesfeltet, oppdatert og tilstrekkelig for at studenten skal kunne gå ut i arbeid etter avsluttet utdanning.» Se vedlegg.

NOKUT har **ingen** kunnskap om astrologi. Det er derfor med nødvendighet **sterkt urimelig** at NOKUT med denne begrunnelsen overprøver den sakkyndige vurderingen av kunnskapsgrunnlaget. Vi hevder det er brudd på Grunnloven § 98 og forvaltningens frie skjønn og dermed myndighetsmisbruk.

Påstand: Begrunnelsen bryter med Grunnloven § 2 og § 98, samt Fvl. § 17 og 25. Vedtaket er ugyldig.

Avslutning

Klagefristen på 3 uker er overholdt. Vi ber om at saken nå avgjøres innen en måned, jf. Fvl. § 11 a. Urimelig lang tidsbruk vil igjen bli pålagt til Sivilombudsmannen med kopi til Kunnskapsdepartementet.

Vi ber om at NOKUT sin klagenemd denne gang vurderer **alle** våre anførsler og synspunkter fremsatt i klagen slik Forvaltningsloven § 34 pålegger de å gjøre.

Vi ber om at vedtaket oppheves og at vår søknad godkjennes.

Varsel om søksmål

Hvis vår klage ikke fører fram vil vi vurdere søksmål med behandling av saken i Tingretten. Et meget stort antall astrologer vil da bli innkalt som vitner. De vil legge frem sine kundelister med tusenvis av klienter, for på den måten enkelt å bevise for dommeren at det finnes et *godt etablert yrkesfelt og bred nasjonal etterspørsel etter astrologens kapasitet og kompetanse*. Som for øvrig langt overstiger etterspørselen etter Stuntmen, jf. Grunnloven § 98.

Vedlegg og referanser

Dokument: *Norsk Astrologisk Forening Uttalelse om Yrkesfelt*, datert 3.9.18.

NOKUT sitt vedtak av 151215. Ref. 14/100, 14/101, 14/102.

NOKUT sitt vedtak av 150917. Ref. 1600866.

Dokument: *Astrologiskolen Herkules Klage på Vedtak 5.10.17*.

Styrets leder dr. Gisle Henden